

Tavuk etlerinin kanserli olduğu yönündeki iddiaları değerlendiren GMO Adana Şube Başkanı Doç. Dr. Işıl Var, tavuklara verilen antibiyotiklerin insanlarda; hafif alerjilere, şoka, karaciğer ve böbreklerde harabiyete neden olabildiği uyarısında bulundu

Tavuklarda antibiyotik tehlikesi

VURAL KÖSE

ADANA (GÜNAYDIN)- Çabuk büyümeleri için ilaç verilen tavukların kanserli olduğu yönündeki iddiaları bilimsel açıdan değerlendiren **Gıda Mühendisleri Odası (GMO)** Adana Şube Başkanı Doç. Dr. Işıl Var, yaklaşık 50 yıldır tavuklara farklı amaçlarla antibiyotik verildiğini belirtti. Vücuda gıda yoluyla alınan bu antibiyotiklerin insanlarda; hafif alerjilere, şoka, karaciğer ve böbreklerde harabiyete neden olabildiğini kaydeden Doç. Dr. Var, bakterilerin antibiyotige karşı kazandığı direnç nedeniyle hastane enfeksiyonlarının da arttığına dikkati çekti. Antibiyotik kullanımının azaltılması bahanesiyle verimi arttırmak için civcivlerin genleriyle de oynamaya

başlandığını dile getiren Doç. Dr. Var, "Yapılan açıklamalar şu anda dünyada sadece endüstriyel tavukçuluğun yaygın olduğu GDO'lu tavuk yetiştiriciliğinin ise söz konusu olmadığıdır" dedi.

ÜÇ FARKLI AMAÇLA ANTİBİYOTİK VERİLİYOR
GMO Adana Şube Başkanı Doç. Dr. Işıl Var, gazetemize yaptığı açıklamada, ya hastalandıklarında tedavi amacıyla ya hastalıkları önlemek için ya da büyüme oranlarını arttırıp daha çabuk büyümelerini sağlamak amacıyla tavukların suyuna ve yemine antibiyotik katıldığını aktardı. Dünyanın birçok yerinde endüstriyel tavuk yetiştiricili-

ğinde bu uygulamanın 50 yılı aşkın bir süredir kullanıldığına dikkati çeken Doç. Dr. Işıl Var, yapılan bazı araştırmalarda tavuk eti ve karaciğerinde çeşitli miktarlarda ve çeşitte antibiyotige rastlandığını da kaydetti.

YAZ AYLARINDA DAHA FAZLA ANTİBİYOTİGE RASTLANIYOR

Tavuk etlerinde özellikle temmuz, ağustos ve eylül aylarında daha fazla antibiyotige rastlandığı yönünde bilgiler olduğunu belirten Doç. Dr. Var, "Bu antibiyotikler arasında en fazla etlerde görülenlerin eritromisin, kloramfenikol, tilosin olduğu yapılan çalışmalarda gösterilmiştir" dedi.

BAKTERİLER AZALINCA GÖĞÜS VE BUT ÇEVRESİ DE BÜYÜYOR

Tavukların sindirim sistemlerinde bulunan bakterilerin tavukların yediği besine ortak olduğunu anlatan Doç. Dr. Var, verilen antibiyotikle bu bakterilerin sayısı azaltılınca sindirim sisteminde daha fazla besinin tavuğa kaldığını ve böylelikle göğüs, but çevresinin de daha fazla büyüdüğünü söyledi.

ANTİBİYOTİĞİN İNSANLARA ZARARLI ETKİLERİ

Doç. Dr. Var, "Vücuda gıda yoluyla alınan bu antibiyotiklerin insanlarda; hafif alerjiler, şok, karaciğer ve böbreklerde harabiyet, en önemlisi de bakterilerin bu antibiyotiklere direnç kazanması sonucu başka enfeksiyonların tedavilerinde zorluklar yaşanması gibi sıkıntılara neden olmaktadır" diye konuştu.

KULLANIMI YASAK OLANLARIN DENETİMİ ŞÜPHELİ

Yemlere katılan antibiyotiklerde görülen sakıncalar nedeniyle bazı antibiyotiklerin yedi yıldan fazla bir süredir yasak olduğunu ifade eden Doç. Dr. Işıl Var, bunların denetimlerinin yapıp yapılmadığının ise da kuşkuyla bir durum olduğuna dikkat çekti. Doç. Dr. Var, "Örneğin ABD'de FDA (Gıda Tarım Organizasyonu) bu işin denetimini endüstriye bırakmıştır. Aslında FDA'nın hayvan yemlerine hangi maddelerin girmediğini titizlikle takip etmesi gerekmektedir" şeklinde konuştu.

FARKLI KİMYASALLAR DA KULLANILIYOR

Antibiyotiklerle birlikte tavukların yemlerine farklı kimyasalların da karıştırıldığını belirten Doç. Dr. Var, "Difenhidramin bir antihistaminik. Bunlar stres giderici, rahavet verici etkilerinden yararlanılmak için veriliyor. Çünkü stres altında olan tavuklar yavaş büyüyor ve etleri de sert oluyor. Asetaminofen ve Prozac da benzer etkileri nedeniyle kullanılmaktadır. Bunların yanı sıra arseniğin organik formu olan Roxarsane, basitrasin, virginiamisin, linkomisin, avilamisin, İngiltere'de 1995'te yasaklanmış olan (diğer ülkelerde bilinmemekte) avoparcin gibi pek çok antibiyotik bu amaçla kullanılmakta ve yemlere katılmaktadır" dedi.

GDO'LU YEMLER

Tüm bu tartışmalar sürerken, GDO'lu yem konusunda da endişelerin sözkonusu olduğunu bildiren Doç. Dr. Var, yemlere katılan özellikle soyanın ve mısırın GDO'lu olma olasılığının yüksek olduğunu ifade etti. Dünyada üretilen soyanın yüzde 99.9'unun GDO'lu olmasının bu yemlerde GDO varlığına da işaret ettiğini aktaran Doç. Dr. Var şöyle konuştu: "Tarım Bakanlığının hayvanların 'GDO'lu ürünle beslenmiştir' şeklinde etiketlenmesi ile ilgili çalışması da sözkonusudur. Bunlara ilaveten her firmanın tavuğa klor vermesi mecburi tutulmakta. Bazı firma-

lar bunu gaz klor olarak kullanıyorlarken bazı firmalar sıvı klor kullanıyorlar. Sıvı klorun tavukta gömülü kaldığı ama gazın ortamı terk edebildiği verilen bilgiler arasında. Marketten aldığımız bazı tavukların kar beyaz olması sıvı klorun kaynaklanabilecektir."

HASTANE ENFEKSİYONLARI ARTIYOR

Bakterilerin antibiyotige karşı kazanmış oldukları direnç nedeniyle hastane enfeksiyonlarının arttığına dikkati çeken Doç. Dr. Işıl Var, tedavi ve hijyen uygulamalarında da sıkıntılar yaşandığını söyledi.

CİVCİVLERİN GENLERİYLE DE OYNANIYOR

Son yıllarda bu antibiyotik kullanımının azaltılması bahanesiyle verimi arttırmak için civcivlerin genleriyle de oynamaya başlandığını dile getiren Doç. Dr. Var, "Genetiği ile oynanan bu tavuklarda bazı değişimler gözlenmeye başlanmış. Normalde 65-85 günde büyüyecek bir et tavuğu 42 günde 2-3 kg'a ulaşmaktadır. Fakat göğüs etleri ve butları hayvanın gelişirken ancak kalbi ilkel bir tavuğunki gibi durmaktadır. Bu durumda 42 günlük bir et tavuğunun kalp ve akciğer basıncı yetersiz kaldığı için kanında su toplanmasına neden olmaktadır. Tavuğu yaşatabilmek

için ekstra işlemlere gerek duyulmaktadır. Oksijen verilmekte. Bağışıklık sistemleri de çöktüğü için çok kolay enfeksiyon kapabilmekteler. Üstelik eskiye göre daha çok antibiyotige gereksinim duyulmaktadır" dedi.

GDO'LU TAVUK YETİŞTİRİCİLİĞİ SÖZKONUSU DEĞİL

Son dönemlerde özellikle ABD'de bu tür çalışmaların gözlem altına alındığını ve hayvana sağlıklı yaşam koşullarının verilmesi için yeni bilimsel çalışmalara yönelindiğini belirten Doç. Dr. Var, şunları söyledi: "Yapılan açıklamalar şu anda dünyada endüstriyel tavukçuluğun sadece yaygın olduğu GDO'lu tavuk yetiştiriciliğinin ise söz konusu olmadığıdır. Bakterilerin yaptığı enfeksiyonların tedavisi amacıyla kullanılmakta olan antibiyotiklerin amaç dışı kullanımları beraberinde başka problemleri de getirmiştir. Bakteriler arasında doğal yollarla genel alışverişi yapılmaktadır. Antibiyotik direnç genlerinin hastalık yapan mikroorganizmalara geçişi, bu bakterilerin neden olduğu enfeksiyonların kontrol alınmasını güçleştirir. Bu tür ürünleri tüketen canlıların sindirim sisteminde bulunan bakterilerin, o ürün yapısında bulunan antibiyotik direnç genini alması da mümkün olmaktadır."